

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/78/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112202830
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8112202830.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcov: 1. L. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., I. XX, 2. D. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., I. XX, obaja právne zastúpení JUDr. Petrom Čurillom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 11 proti žalovaným: 1. M. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., I. XX, 2. T. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., I. 13, obaja zastúpení JUDr. Romanom Škerlíkom, advokátom so sídlom Spišská Nová Ves, Štefánikovo námestie 5 v konaní o určenie neplatnosti darovacej zmluvy s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov v 1. a 2.rade proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 15C 20/2012-119 zo dňa 15. 01. 2013 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania.

Žalobcovia v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalovaným v 1. a 2. rade trovy odvolacieho konania vo výške 33,53 Eur na účet ich právneho zástupcu JUDr. Romana Škerlíka, advokáta, do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol. Vyslovil, že žalobcovia 1. a 2.rade sú povinní spoločne a nerozdielne žalovaným v 1. a 2.rade trovy konania vo výške 679,35 Eur na účet ich právneho zástupcu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti darovacej zmluvy. Ak by súd žalobe vyhovel, právne postavenie žalobcov by sa nijako nezmenilo a spor medzi účastníkmi konania by sa nevyriešil. Súd nezistil žiaden tvrdený rozpor s dobrými mravmi vzniknutý darovaním nehnuteľnosti žalovanou v 1.rade a jej nebohým manželom v prospech žalovanej v 2.rade, predmetom ktorej bola parcela KNC 14792/40. Údajné obmedzenie práv a oprávnených záujmov žalobcov v rámci stavebného konania sa v konaní nepreukázalo. Navyše so žalobcami stavebný úrad koná a reflektuje na ich námietky. Avšak ani takéto tvrdenie nepreukazuje, že žalobcovia majú na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Nehnuteľnosť bola darovaná žalovanou v 1.rade a jej nebohým manželom ako vlastníkami v prospech žalovanej v 2.rade, vklad vlastníckeho práva bol katastrom povolený. Súd by tak nemohol prihliadať ani na absolútnu neplatnosť takejto zmluvy bez predchádzajúceho preukázania naliehavého právneho záujmu. Argumenty, že vyslovením neplatnosti zmluvy by prebehlo dedičské konanie a preukázala by sa vecná legitímácia žalovanej v 2.rade sú absurdné. Táto vyplýva zo skutočností, že žalovaná v 2.rade bola účastníčkou a zmluvnou stranou v darovacej zmluve. Ani prípadné dedičské konanie by nič nezmenilo na právnom postavení žalobcov, pretože títo by účastníkmi dedičského konania neboli. V priebehu konania požiadali žalobcovia o pripustenie zmeny petitu žaloby, ktorým sa domáhali určenia vlastníckeho práva, avšak k inej parcele KN C č. 14792/39, k. ú. Prešov, ktorá nie je totožná s parcelou, ktorá bola predmetom darovania. Súd zmenu petitu žalobného návrhu v zmysle ust. § 95 ods. 1, 2 O. s. p. nepripustil. Nakoľko

žalobcovia v konaní nepreukázali naliehavý právny záujem na určení neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 31. 05. 2011 vklad povolený pod č. V 3001/2011, súd žalobný návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie žalobcovia v 1. a 2.rade, a to proti výroku, ktorým ich súd zaviazal na náhradu trov konania žalovaným. Odvolanie odôvodňovali poukazom na charakter uplatneného nároku a právne vzťahy účastníkov konania, ktoré je treba považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa podľa ust. § 150 ods. 1 O. s. p.. Poukázali na dôvody hodné osobitného zreteľa, a to právny stav predmetných nehnuteľností a skutočnosť, že sa ďalšou žalobou musí domáhať určenia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti. Ich snahou bolo len dosiahnuť ochranu vlastníckeho práva, keďže nehnuteľnosti nadobudli vydržaním, čo žalovaní pri výstavbe rodinného domu vôbec nerešpektujú. Poukazovali na vydržanie vlastníckeho práva a funkciu vydržania, ktorá umožňuje nadobudnúť vlastníctvo držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je vlastníkom, pričom táto dobrá viera je podľa právnej úpravy daná so zreteľom na všetky okolnosti. Rešpektovanie právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánu verejnej moci, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže sa na ňom zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánu verejnej moci. Súd prvého stupňa nebral do úvahy ust. § 150 O. s. p., pričom ide o zákonné ustanovenie, ktoré z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Súdu nič nebráni zohľadniť aj také okolnosti, ktoré bezprostredne pri rozhodnutí o veci samej nemali význam, ale v otázke trov konania sú osobité a pre ktoré je namieste nepriznať ich náhradu, tento význam nadobúdajú. Ust. § 150 ods. 1 O. s. p. dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania a predpokladom jeho použitia je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania inak úspešnému účastníkovi a existencia výnimočnosti daného prípadu. Poukázali, že tento dôvod je daný charakterom tohto konania a charakterom procesnej situácie a z týchto dôvodov navrhli napadnuté uznesenie v časti náhrady trov konania zrušiť a žalovaným náhradu trov nepriznať.

K podanému odvolaniu sa vyjadrili žalovaní. Poukázali, že napriek obsiahlej špecifikácie pojmu dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré žalobcovia opisujú v odvolaní, v podanom odvolaní nijako nepreukazujú dôvodnosť takéhoto postupu súdu. Sú toho názoru, že uplatnenie ust. § 150 ods. 1 O. s. p. môže prichádzať do úvahy len výnimočne a výnimočnosť, ktorá spočíva v okolnostiach danej veci a v okolnostiach na strane účastníkov konania. V posudzovanom prípade žalobca nijako neodôvodnil aplikáciu tohto ustanovenia s poukazom na svoje osobné, majetkové alebo zárobkové pomery. Poukazovanie žalobcov na právny stav nehnuteľností nie je možné považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa. Nie je tu žiadna spojitosť medzi týmto ustanovením a právnym stavom nehnuteľnosti. Rovnako nie je pravdou, aby žalobcovia podávali žalobu v snahe domôcť sa ochrany svojho vlastníckeho práva. Podanou žalobou sa domáhali určenia neplatnosti darovacej zmluvy, na základe ktorej žalovaná v 1.rade spolu so svojím manželom previedli na žalovanú v 2.rade vlastnícke právo k nehnuteľnosti KCN 14792/40, k. ú. Prešov. Od počiatku poukazovali na to, že nie je daný naliehavý právny záujem na takomto určení a žalobcovia ho ani v konaní nepreukázali. Jediným dôvodom, pre ktorý žaloba bola podaná bolo dosiahnuť prerušenie stavebného konania vedeného mestom Prešov, čo potvrdzuje aj konanie žalobcov, ktorí bezprostredne po tom, čo podali návrh na súd, podali na stavebnom úrade mesta Prešov návrh na prerušenie stavebného konania. Mesto Prešov tomuto návrhu vyhovel a konanie prerušilo. K zrušeniu rozhodnutia o prerušení stavebného konania došlo až na základe protestu prokurátora. Až následne po tom, čo stavebný úrad mesta Prešov zrušil rozhodnutie o prerušení konania podali žalobcovia podanie na súd, ktorým navrhli rozšíriť pôvodný návrh aj o určenie vlastníckeho práva. Súd správne zmenu návrhu nepripustil, keďže neboli splnené podmienky na takúto zmenu. Je zrejmé, že konanie žalobcov bolo od počiatku účelové. Nebolo úmyslom žalobcov domôcť sa ochrany svojho vlastníckeho práva, ale konanie žalobcov bolo uplatnením práva, kedy sa podaním žaloby snažili spôsobiť prietahy v prebiehajúcom stavebnom konaní. Darovacou zmluvou, ktorej neplatnosti sa žalobcovia v konaní domáhali, nebolo nijako dotknuté vlastnícke ani iné právo žalobcov. Od počiatku konania museli mať vedomosť o tom, že ich návrh je nedôvodný a neexistuje na ich žalobe naliehavý právny záujem. Preto už samotné okolnosti, ktoré žalobcov viedli k podaniu žaloby nie je možné

považovať za výnimočné, aby umožnilo odvolaciemu súdu vysloviť, že žalovaní nemajú právo na náhradu trov konania. Žalovaná v 1.rade navyše je toho času nezamestnaná a žalovaná v 2.rade je na materskej dovolenke, a teda ponechať na ne, aby si samé znášali trovy konania, ktoré nezavinili a v ktorom mali plný úspech by bolo neopodstatnené. Preto navrhli, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti potvrdil a uplatnili si trovy odvolacieho konania vo výške 67,88 Eur.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že rozsudok v napadnutej časti vo výroku o trovách konania je vecne správny, a preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 219 O. s. p. potvrdil.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa ust. § 150 ods. 1 O. s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa ust. § 150 ods. 2 O. s. p., ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že predmetom konania pred súdom prvého stupňa bola žaloba o určenie neplatnosti darovacej zmluvy s prísl.. Žalobcovia predmetnou žalobou sa domáhali určenia neplatnosti tejto darovacej zmluvy, pričom žalobu odôvodňovali tým, že darovacia zmluva bola uzatvorená v rozpore s dobrými mravmi a vytvorenie parcely KNC 14792/39 malo v konečnom dôsledku obmedziť ich práva a oprávnené záujmy ako účastníkov stavebného konania. Žalovaní so žalobou nesúhlasili.

Súd prvého stupňa dokazovaním zistil, že darovacia zmluva bola uzatvorená medzi darcami, a to P. Q., toho času nebohým a M. Q., žalovanou v 1.rade, a obdarovanou T. G., žalovanou v 2.rade. Bola uzatvorená 31. 05. 2011. Predmetom darovania bola parcela KNC 14792/40 zastavaná plocha o výmere 189 m², vytvorená geometrickým plánom zo dňa 10. 01. 2011, pod č. 171/2010, na základe ktorého rozdelením parciel KNC 14792/11 vznikol nový právny stav.

Odvolací súd zistil, že v predmetnom konaní následne po tom, čo súd nepripustil zmenu žalobného návrhu (keď žalobcovia sa domáhali určenia, že nehnuteľnosť patrí do BSM, a to parcela KNC 14792/39). Žalobcovia vo veci neboli úspešní, pretože prvostupňový súd žalobe nevyhovel. Dospel k záveru, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

Proti tomuto rozsudku, a čo to do výroku o trovách konania podali žalobcovia odvolanie, pričom rámec svojho odvolania vymedzili len tým, že v danom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré je dôvodné inak úspešným žalovaným náhradu trov konania nepriznať, dôvody a poukázali na charakter uplatneného nároku, právne vzťahy účastníkov konania a skutočnosť, že súd prvého stupňa nebral do úvahy ust. § 150 O. s. p..

Odvolací súd mal za to, že dôvody odvolania žalobcov je treba považovať za účelové, ničím neodôvodnené a nepreukázané. Ani samotní žalobcovia dôvody, pre ktoré inak úspešným žalovaným by nemala patriť, jasne nešpecifikovali.

Pritom ust. § 150 ods. 1 O. s. p. predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok, kedy súd môže výnimočne nepriznať náhradu trov konania celkom alebo sčasti, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

Je zrejmé, že dôvod hodný osobitného zreteľa môže byť aj vo vzťahu k určitým druhom konania, môže sa týkať aj sociálnej situácie účastníkov konania alebo určitej procesnej situácie, resp. skutočnosti, ktoré je treba riadne preukázať. Zákonodarca s takouto situáciou ráta, avšak môže to byť dané len napr. v konaní o určenie otcovstva, ak maloletý žalobca nemal úspech, alebo charakterom procesnej situácie, napr. zmena zákonnej úpravy atď.. V každom prípade však len poukaz žalobcami na charakter uplatneného nároku, právne vzťahy účastníkov konania - nemôže bez všetkého, zodpovedať tým dôvodom hodným osobitného zreteľa, ktoré mal zákonodarca na mysli pri koncipovaní ust. § 150 ods. 1 O. s. p..

Aby boli naplnené dôvody uvedené v ust. § 150 O. s. p. tak musí ísť o situáciu a prípady, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania a súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré celkom alebo sčasti náhradu trov konania neprizná. Musí ísť o výnimočný prípad, ktorý musí byť aj v rozhodnutí náležite odôvodnený a výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania, avšak pri posudzovaní okolnosti hodných osobitného zreteľa sa prihliada aj na osobné a majetkové, zárobové a iné pomery všetkých účastníkov konania. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich kritérií je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimerané, poukazujúce na tvrdosť voči účastníkovi konania a aby neodporovalo dobrým mravom (uznesenie NS SR 2M Cdo 17/2009).

Odvolací súd zistil, že v danom prípade výnimočnosť predmetu sporu nie je daná, pretože išlo o spor o určenie, v ktorom sa žalobcovia domáhali určenia neplatnosti darovacej zmluvy. Túto výnimočnosť ani samotní žalobcovia v predmete sporu nepreukázali.

Z týchto dôvodov mal odvolací súd za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania je zákonné, vecne správne a jeho rozhodnutie má oporu aj vo vecnom a skutkovom základe predmetu sporu.

Preto napadnutý rozsudok vo výrokovej časti o trovách konania ako vecne správny potvrdil v zmysle § 219 O. s. p..

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že priznal úspešným žalovaným aj náhradu trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bola tarifnou hodnotou výška trov priznaným súdom prvého stupňa (679,35 Eur), ktoré boli predmetom odvolania. Trovy odvolacieho konania na strane žalovaných pozostávajú z odmeny právneho zástupcu žalovaných za jeden úkon právnej pomoci - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 18.4.2013. V súlade s ustanovením § 10 ods. 1 a § 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, teda 25,72 Eur (1/2 z 51,45 Eur). K tejto odmene je potrebné pripočítať aj tzv. režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky vo výške 7,81 Eur. Celkom trovy odvolacieho konania predstavujú sumu 33,53 Eur, ktorú sú žalobcovia v 1. a 2. rade povinní zaplatiť žalovaným v 1. a 2. rade na účet ich právneho zástupcu JUDr. Romana Škerlíka, advokáta, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.